

Pirkanmaan liikennejärjestelmä- suunnitelma

Toimeenpano-ohjelma 2024–2027

Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan ELY-keskus
18.3.2024

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

Sisällysluettelo

1. Tiivistelmä
2. Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma
3. LJ-työn toimijat ja roolit Pirkanmaalla
4. Liikennejärjestelmätyn tilannekuva
5. Toimeenpanon kokonaisuus 1: Liikennejärjestelmätyn kehittäminen
6. Toimeenpanon kokonaisuus 2: Raideyhteyksien kehittäminen
7. Toimeenpanon kokonaisuus 3: Tieyhteyksien kehittäminen
8. Liitetaulukot

Tiivistelmä

Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpideohjelma 2024–2027 sisältää Pirkanmaan liiton liikennejärjestelmätyön keskeisimmät teemat ja tavoitteet tuleville vuosille.

Asiakirjan ovat laatineet Pirkanmaan liiton ja Pirkanmaan ELY-keskuksen edustajat. Syötteitä sen valmisteluun on haettu muilta alueellisista toimijoilta mm. työpajojen, lähetekeskustelun ja muun yhteistyön muodossa. Lisäksi on hyödynnetty mm. valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa sekä siihen kytkeytyviä investointi- ja suunnitteluohjelmia.

Toimenpiteet ovat tyypiltään vaihtelevia: edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä, suunnitteluvalmiuden edistämistä, selvityksiä, liikennejärjestelmätyön yleisiä tavoitteita sekä muita toimeenpanon muotoja. Vastuiden ja roolien tunnistaminen sekä resurssien oikea suuntaaminen ovat tärkeä osa kokonaisuutta.

Toimeenpano-ohjelma käsittää nimellisesti vuodet 2024–2027. Liikennejärjestelmän kehittämisen strateginen aikajänne on kuitenkin pitkä, ja monet näille vuosille määritetyt kirjaukset voi jo nyt tunnistaa vasta 2030-luvulla realisoituviksi. Konkreettisimmat kirjaukset kohdistuvat vuosiin 2024 ja 2025, minkä jälkeen asiakirja päivitetään vuonna 2025.

Vallitsevan muutosalttiin maailmantilanteen ja LJS-työhön vaikuttavien muiden asiakirjojen (mm. Liikenne 12) päivitystyön vuoksi pidämme valmiuden muokata ja täydentää toimenpideohjelmaa myös nopeammalla aikataululla.

Pirkanmaan voimassaoleva kokonaismaakuntakaava on hyväksytty vuonna 2017. Kaavan päivitystarve on tunnistettu, ja on mahdollista, että työ alkaa jo LJS-toimeenpanokaudella vuoteen 2027 mennessä. Mahdollisen päivitysprosessin tilanne ja sen tuomat liikennejärjestelmäaiheiset selvitystarpeet kartoitetaan asiakirjan päivityksen yhteydessä 2025.

Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma

Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma on maakunnallista liikennejärjestelmätyötä ohjaava strateginen asiakirja. Se määrittelee Pirkanmaan liikennejärjestelmän kehittämistarpeet, -mahdollisuudet ja näiden toteuttamisen suuntaviivat tavoitevuoteen 2045 mennessä.

Suunnitelma sisältää vision Pirkanmaan liikennejärjestelmästä 2045, maakunnalliset päätavoitteet, nykytila-analyysin sekä neljä teemakarttaa. Teemakartoissa käsitellään Pirkanmaan liikennejärjestelmää neljästä eri näkökulmasta: ylimaakunnalliset pääyhteydet, tavaraliikenne, arjen liikenneympäristöt sekä matkailu ja vapaa-aika. Teemakarttoihin tukeutuen on määritetty temaattiset tavoitteet ja näiden toteuttamista tukevat toimenpiteet.

Suunnitelman ovat laatineet ja koostaneet Pirkanmaan liiton ja Pirkanmaan ELY-keskuksen liikennealan asiantuntijat. Työn moniäänisyys ja eri näkökulmien huomioon ottaminen on varmistettu vuorovaikutuksella alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa on ollut mukana ulkopuolinen konsultti, Linea Konsultit Oy. Pirkanmaan maakuntahallitus hyväksyi liikennejärjestelmäsuunnitelman 17.4.2023.

[Liikennejärjestelmäsuunnitelmaan voit tutustua Pirkanmaan liiton aineistopankissa.](#)

[Suunnitelmaan ja sen edistymiseen voit tutustua myös ArcGIS Experience -verkkosovelluksessa.](#)

LJ-työn toimijat ja roolit Pirkanmaalla

Liikennejärjestelmää kehitetään pitkäjänteisenä, jatkuvana yhteistyönä useiden eri toimijoiden kesken. Toimijoiden roolit ja vastuut määräytyvät osin lainsäädännön perusteella, osin alueellisessa yhteistyössä hyväksi havaittujen käytäntöjen pohjalta.

PIRKANMAAN LIITTO
vastaa maakuntakaavoituksesta ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta sekä valvoo maakunnan edun toteutumista.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄ-VIRASTO TRAFICOM
varmistaa toimivat, turvalliset ja kohtuuhintaiset liikenteen ja viestinnän yhteydet ja palvelut Suomessa. Palveleva lupa-, rekisteri- ja valvontaviranomainen.

PIRKANMAAN ELY-KESKUS
vastaa liikennejärjestelmän toimivuudesta, liikenneturvallisuudesta, tie- ja liikenneoloista, maanteiden pidosta sekä toimivalta-alueensa julkisen liikenteen järjestämisestä.

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄ
kehittää seutuyhteistyönä kaupunkiseudun liikennejärjestelmää työkaluinaan mm. rakennesuunnitelma ja MAL-sopimus.

VÄYLÄVIRASTO
vastaa väylänpitäjänä valtion tie-, rata- ja vesiväylien ylläpidosta ja kehittämisestä. Vastaa alueellisten ELY-keskusten toimialaohjauksesta sekä tienpidon yhteensovittamisesta.

KUNNAT
vastaavat katuverkon ylläpidosta ja kehittämisestä sekä asemakaavoitetun alueen liikenne- ja katusuunnittelusta ja liikenteen ohjauksesta. Muita lakisääteisiä tehtäviä ovat mm. koulukuljetukset.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
valmistelee toimialaansa liittyvät poliittiset ja strategiset linjaukset ja lainsäädännön. Ohjaa hallinnonalaan kuuluvia virastoja ja laitoksia (mm. Väylävirasto ja Traficom).

MUUT SIDOSRYHMÄT
osallistuvat liikennejärjestelmätyöhön tuoden sinne omaa kulkumuoto- tai teemakohtaista asiantuntemustaan.

Liikennejärjestelmätyn tilannekuva 2024

Liikennejärjestelmän kehittämisen mahdollisuudet ja haasteet ovat maaliskuun 2024 perspektiivistä moninaiset. Positiivista signaalia ja uskoa tulevaisuuteen luovat useat viime vuosina tapahtuneet onnistumiset: toisaalta Pirkanmaan sisäiset edistysaskeleet esimerkiksi lähijuna- ja raitiotieliikenteessä, toisaalta valtakunnalliset trendit kuten parantuva liikenneturvallisuus, etenevä digitalisoituminen ja sähköistyminen sekä vähitellen pienenevät hiilidioksidipäästöt.

Vastaavasti uhkakuvia ja haasteita riittää niitäkin. Poliittiset jännitteet ja turvallisuusuhat, myös ilmastonmuutoksesta johtuvat, kasvavat jatkuvasti. Nämä heijastuvat kaikkeen päätöksentekoon, myös liikennejärjestelmän kehittämiseen. Lisäksi haasteena on krooniseksi muodostunut rahoitusvaje sekä liikennejärjestelmän kehittämisessä että nykyisen väyläverkon kunnossapidossa. Tarpeiden ja resurssien epäsuhta on karu ja priorisointi haastavaa.

Pirkanmaa tulee vastedeskin olemaan Suomen liikennejärjestelmän keskeisin solmukohta pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Tämä aiheuttaa sen, että maakunnan alueelle osuvat tie- ja ratahankkeet hyödyttävät lähes poikkeuksetta myös useita naapurimaakuntia, etenkin pääradan tapauksessa koko Suomea. Positiivinen väestökehitys, tiivis aluerakenne ja alueen ylimaakunnallinen verkottuneisuus paitsi luovat kattavat perustelut useille hankkeille, myös mahdollistavat monenlaisia kevyitä, kustannustehokkaita ja synergiaeduiltaan merkittäviä kehittämistoimia.

Syötteitä asiakirjan laadintaan saatiin alueellisilta sidosryhmiltä ja yhteistyökumppaneilta ja esimerkiksi Länsi-Suomen liikennestrategian tuoreesta toimenpideohjelmasta. Myös tämän ohjelman julkaisuhetkellä on kuitenkin käynnissä paljon. Valtakunnallisen Liikenne 12 -suunnitelman päivitys on käynnissä, tuoden valmistuessaan päivitetyn strategisen otteen valtakunnalliseen Ij-työhön. Lisäksi käydään parhaillaan neuvotteluja Tampereen kaupunkiseudun MAL-sopimuksesta vuosille 2024–2027. Tämä asiakirja asemoituu lentokorkeudeltaan näiden välille ja Pirkanmaan maakuntahallitus on sen kokouksessaan 18.3.2024 hyväksynyt edustamaan maakunnan tahto- ja tavoitetilaa.

TOIMEENPANON KOKONAISUUS 1: LIIKENNEJÄRJESTELMÄTYÖN KEHITTÄMINEN

ARJEN LIIKENNEYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN

1) Asetetaan tavoitteeksi, että jokaisella Pirkanmaan kunnalla on ajantasainen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma vuoteen 2027 mennessä

Kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuden lisääminen on kustannustehokas tapa parantaa liikennejärjestelmän turvallisuutta, lisätä kansalaisten aktiivisuutta ja vähentää liikenteen päästöjä. Pirkanmaan kunnista noin puolella on ajantasainen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma tai -strategia. Ohjelma edesauttaa valtionavustusten saamista kävelyn ja pyöräilyn hankkeisiin, minkä lisäksi myös sen laatimiseen on tarjolla valtionavustuksia.

2) Kartoitetaan menneiden liityntäpysäköintiselvitysten toteutuneisuus sekä päivitetään tarvittaessa ajantasaiseksi

Pirkanmaalla on toteutettu lukuisia selvityksiä liityntäpysäköinnin tilannekuvasta ja tulevaisuudesta, tuorein maakunnallista mittakaava edustava on vuodelta 2019. Tämän jälkeen ovat tarpeet mm. lähijunan ja raitiotien myötä saattaneet muuttua merkittävästikin. Tilannekuvaa kartoitetaan 2024 ja tarvittaessa toteutetaan uusi selvitys tai muu toimenpide.

3) Kehitetään juna-pyörämatkaketjujen toimivuutta ja edistetään kaupunkipyöräjärjestelmien toteuttamista asemanseuduille

Juna-pyörämatkaketjujen, pyöräily-yhteyksien sekä alueellisten kaupunkipyöräjärjestelmien kehittäminen on tärkeää myös joukkoliikennevyöhykkeen ulkopuolella. Arkiliikkumisen lisäksi teema on merkittävä myös matkailun ja vapaa-ajanvieton näkökulmasta. Vuonna 2024 Pirkanmaan liitto toimii koolle kutsuvana tahona tavoitteena tarpeiden kartoitus ja pilottihankkeiden vakiinnuttaminen pysyvämmiksi.

TEEMAKOHTAINEN KEHITTÄMINEN

4) **Syvennetään yhteistyötä vapaa-ajan liikennevirtojen ja erityistarpeiden tunnistamiseksi**

Vapaa-ajan liikenne ja liikkuminen on merkittävä osa liikennejärjestelmää koko maakunnassa. Sen ilmenemismuodot eri alueilla, eri aikoina ja eri sääolosuhteissakin vaihtelevat. Pirkanmaan liitto tunnistaa maakunnallisen liikennejärjestelmätyön foorumiksi, jonka puitteissa joustavia joukkoliikennematkailu- ja vesiliikenteen kehittämistarpeita sekä erilaisia vapaa-ajan matkaketjuja voidaan alueellisena yhteistyönä jalostaa. Vuonna 2024 Pirkanmaan liitto toimii asiassa koolle kutsuvana tahona.

5) **Toteutetaan kestävien käyttövoimien jakeluverkon kehittämiselvitys**

Pirkanmaalla on tunnistettu tarve muodostaa tilannekuva ja kartoittaa lähitulevaisuuden tarpeet erityisesti raskaan liikenteen siirtymästä fossiilisista kestäviin käyttövoimiin. Pirkanmaan liitto ja Keski-Suomen liitto hakevat ympäristöministeriön avustushausta rahoitusta maakuntien yhteiseen selvitykseen, joka toteutettaisiin vuonna 2024. Mikäli avustusta ei saada, toteutetaan selvitys joko omana työnä tai vuonna 2025.

6) **Kerätään kokemuksia uusien matkaketjujen käyttöönotosta ja lippuyhteistyön kehittämisestä**

Pirkanmaalla joukkoliikennettä on kehitetty uusilla matkaketjuilla, joukkoliikenteen yhteishankinnoilla ja lippuyhteistyöllä. Pirkanmaan ELY-keskus kerää kokemuksia 08/2023 alkaneesta ns. VAU -liikenteestä (Valkeakoski–Akaa–Urjala) sekä vuoden 2024 aikana alkavasta Ylä-Pirkanmaan joukkoliikenteen yhteishankinnasta (linja-auto – juna -matkaketju). Kokemuksia ja hyviä käytäntöjä hyödynnetään jatkosuunnittelussa.

TOIMINTATAPOJEN KEHITTÄMINEN

7) Kehitetään tiestön kunnossapidon laadunhallintaa

Tieverkon turvallisuus ja liikennöitävyys ajoneuvoliikenteelle, jalankululle ja pyöräilylle taataan huolellisella kunnossapidolla. Digitaalisten ja joukkoistettujen keinojen laajalla hyödyntämisellä voidaan parantaa kunnossapidon laadun hallintaa. Kehitystyöllä varmistetaan toimenpiteiden ja resurssien oikea kohdentaminen kunnossapidossa.

8) Kehitetään Pirkanmaan liiton liikenneteemaista viestintää ja tiedottamista

Viestimällä ja tiedottamalla kuntia liikennejärjestelmäteemaisista asioista, selvityksistä, hankkeista ja esimerkiksi avustushauista parannetaan Pirkanmaan kuntien tilannekuvaa ja luodaan mahdollisuuksia osallistamiseen ja yhteistyöhön. Konkreettisimmillaan viestintää ja tiedotusta kehitetään esimerkiksi sähköpostilistan sekä ArcGIS-pohjaisten seurantajärjestelmän ja tarinakartan muodossa.

9) Edistetään kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelmien toteutumista ja kartoitetaan kehitystarpeita

Tampereen kaupunkiseudulle valmistuu vuoden 2024 alussa uusi kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelma. Hyödynnetään saatuja tuloksia Pirkanmaan laajuisesti alueellisten liikenneturvallisuussuunnitelmien päivittämisessä. Huomioidaan vuoden 2024 alussa valmistuvan kylätieselvityksen tulokset sekä päivitetään jalankulun ja pyöräilyn tarveselvitys.

TOIMEENPANOON KOKONAISUUS 2: RAIDEYHTEYKSIEN KEHITTÄMINEN

Alueellisen raideliikenteen kehittäminen

10) Jatketaan lähijunaliikenteen ja raitiotiejärjestelmän kehittämistä

Pirkanmaan sisäinen lähijunaliikenne käynnistyi 2019 ja vuorotarjonta täydentyi merkittävästi 2022. Maakunnan ja Tampereen kaupunkiseudun alueella on erivaiheisia suunnitelmia lähi- ja taajamajunaliikenteen kehittämisestä lähes jokaisella ratasuunnalla. Myös 2021 käynnistynyt raitiotieliikenne on laajenemassa vähitellen Tampereelta kohti ympäryskuntia.

Pirkanmaan liitto katsoo, että vuorovaikutus ja yhteistyö alueellisen raideliikenteen kehittämisessä eri organisaatioiden välillä on lähtökohtaisesti toimivaa. Suunnittelu- ja kehittämistyötä jatketaan samoin menetelmin ja vastuin, tarkistaen rooleja ja vetovastuita aina tarvittaessa. Erityisesti maakunnalliseen lj-työhön sopivia kokonaisuuksia ovat toimenpiteissä 16, 17 ja 19 mainitut ratayhteydet sekä liityntäpysäköinnin tilannekuvan päivittäminen.

Junaliikenteen laajentaminen ja uusien seisakkeiden toteuttaminen edellyttää monilla rataosuuksilla mittakaavaltaan vaihtelevia investointeja, joista Tampereen henkilöratapiha on keskeisin. Lisäraiteiden ja muiden raskaiden toimenpiteiden toteuttaminen lähivuosina ei lähtökohtaisesti ole realistista lukuun ottamatta jatkosuunnittelua. Sen sijaan yksittäisiä kohtauspaikkoja (mm. toimenpide 15) ja muita kevyitä hankkeita on mahdollista edistää.

Eräs nopeasti toteutettava hanke on Ylöjärven puunkuormausalueen siirto Ahvenusjärvelle. Lisäksi on tunnistettu useita seisakkeita, joiden toteuttaminen on mahdollista vielä 2020-luvun aikana.

Pääradan kehittäminen 1/2

11) Varmistetaan Tampereen henkilöratapihan toteutus valtion vuoden 2024 talousarvioesityksen mukaisesti

Tampereen henkilöratapihan parantamishankkeessa parannetaan Suomen keskeisimmän vaihtoaseman kapasiteettia ja toimivuutta niin junaliikenteen kuin muunkin liikennejärjestelmän ja matkaketjujen näkökulmasta. Hanke on tärkeä myös lähijunaliikenteen kehittämisen kannalta. Hankkeelle on hallituksen talousarviossa osoitettu rahoitusta 163 miljoonaa euroa, mutta toteutus päätöstä ei ole vielä tehty. Rakentamissuunnitelma valmistuu joulukuussa 2023, ja rakentamisen arvioitu kesto on noin 5–6 vuotta.

12) Varmistetaan pääradan peruskorjauksen ja kehittämisen pitkäjänteinen toteutus ja rahoituksen jatkuvuus 2030-luvulle asti

Pääradan keskeisimmälle osuudelle Helsinki–Tampere on tunnistettu peruskorjaus- ja -parannustarpeita yli miljardin euron edestä. Väyläviraston investointiohjelmassa 2024–2031 peruskorjaukselle on varattu rahoitusta noin 350 miljoonaa euroa. Hankkeen suunnitteluvalmius ei vielä mahdollista tarkkaa kustannusarviota tai toimeenpanon vaiheistuksen määrittelyä.

Peruskorjauksen toteutus täysimittaisena ja ajoissa on välttämätöntä, jotta rataverkon palvelutaso ja koko Suomen saavutettavuus säilyy edes nykyisellä tasollaan, parantamisesta puhumattakaan.

Pääradan kehittämisen osalta on huomioitava myös toimenpiteet 13, 14 ja 15 sekä esiselvitystasolla tunnistettu tarve Viialan ja Lempäälän matkustajalaiturien pidentämiselle.

Pääradan kehittäminen 2/2

13) Edistetään Riihimäki–Tampere -välin kohtauspaikkojen toteuttamista pääradan peruskorjauksen ensi vaiheen toimenpiteenä

Riihimäki–Tampere -rataosalla on tunnistettu tarvetta uusille kohtauspaikoille Turenkiin, Leteensuolle, Kuurilaan ja Lempäälään. Kohtauspaikat parantavat rataosan häiriönsietokykyä ja lisäävät kapasiteettia. Hankkeen tuorein kustannusarvio on 30 miljoonaa euroa ja sen toteutus on järkevää kytkeä osin pääradan peruskorjaukseen. Lempäälän osalta kohtauspaikan toteuttaminen vaatii tarkastelua suhteessa lähijunaliikenteen kehittämistavoitteisiin.

14) Edistetään Lielähti–Lakiala -kaksoisraidehankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan 2027 mennessä

15 km pitkän Lielähti–Lakiala-rataosuuden kaksoisraiteistaminen on Tampere–Oulu -rataosuuden kehittämisen ensivaiheen toimenpiteitä. Kaksoisraide poistaisi rataosan pullonkauloja, lisäisi välityskykyä ja edistäisi Ylöjärven lähijunaliikennettä. Alustavat rakennuskustannukset ovat 90 miljoonaa euroa. Hankkeen yleissuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointi valmistuvat 2024.

15) Edistetään Vahojärven liikennepaikan toisen sivuraiteen rakentamista 2027 mennessä

Vahojärven liikennepaikalle Parkanoon on suunnitteilla yksi uusi sivuraide ja nykyisen sivuraiteen pidennys. Muutos parantaisi rataosan välityskykyä parempien ohitus- ja väistämismahdollisuuksien muodossa. Hankkeen kustannusarvio on viisi miljoonaa euroa ja ratasuunnitelma on valmistumassa vuonna 2024.

Henkilöjunaliikenteen kehittäminen

16) Kehitetään Turku–Tampere -radan henkilöjunaliikennettä

Turku–Tampere -välin henkilöjunaliikennettä kehittämään pyrkivä yhteistyöryhmä on aloittanut toimintansa 2022. Alueellisessa yhteistyössä on määritetty tavoitetasot, toteutettu asemapaikkojen kehittämisselvitys sekä laadittu alustavat liikennöinnin aikataulut ja kustannuslaskelmat. Taajamajuna parantaisi huomattavasti yhteysvälin kuntien sekä Turun ja Tampereen välistä saavutettavuutta ja joukkoliikennetarjontaa. Hanketta on mahdollista edistää vaiheittain niin, että Pirkanmaalle Urjalaan toteutettaisiin seisake jo varhaisessa vaiheessa. Mahdollinen aikataulu on hankearviointi 2025, ratasuunnittelu 2026 ja uuden liikennöinnin käynnistäminen 2027.

17) Kehitetään Pori/Rauma–Tampere -radan henkilöjunaliikennettä

Porin ja Tampereen välisen ostoliikenteen kehittämisestä on toimiva keskusteluyhteys alueellisen yhteistyöryhmän välityksellä. Pirkanmaan liitto jatkaa toimintaansa osana tätä ryhmää. Lisäksi Pirkanmaan liitto tukee Rauma–Tampere -yhteysvälin henkilöjunaliikenteen jatkoselvittämistä sekä pitää osaltaan esillä mahdollisuutta seudullisen lähijunaliikenteen laajentamisesta Sastamalaan. Tärkeä näkökulma ratasuunnan kehittämiseen ovat myös satamayhteydet sekä Digirata-hankkeen pilotointi.

Yhteysväliselvitykset

18) Tarkastellaan Pori–Parkano–Haapamäki -ratayhteyden käyttöönoton edellytyksiä tarveselvityksellä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on korostanut huoltovarmuuden merkitystä sekä muuttanut tavaraliikenteen kuljetusvirtoja merkittävästi. Lisäksi Suomen NATO-jäsenyys tulee muuttamaan sotilaallisen liikkuvuuden tarpeita. Tämän myötä on tunnistettu tarve tarkastella käytöstä poistettujen Pori–Niinisalo- ja Parkano–Haapamäki- sekä Puolustusvoimain käytössä olevan Niinisalo–Parkano -rataosuuden potentiaalia muuttuneessa toimintaympäristössä. Yhteysvälillä on käynnistymässä vuoden 2024 aikana Väyläviraston tarveselvitys.

19) Tarkastellaan Tampere–Orivesi–Haapamäki -ratayhteyden kehittämistarpeita tarveselvityksen, kaluston sekä liityntäliikenteen osalta

Yhteysvälillä on 2024 käynnistymässä Väyläviraston tarveselvitys, missä tuotetaan tietoa radan sähköistyksestä, peruskorjaustarpeista sekä tasoristeyksistä. Ratayhteyden kehittämistarpeita tarkennetaan Väyläviraston tarveselvityksen tulosten mukaisesti. Nyt jo tunnistettuja näkökulmia ovat yhteysvälin henkilöjunaliikenteen kaluston ikääntyminen, liityntäliikenteen kehittämistarpeet Mäntästä Vilppulan asemalle sekä ylipäätään matkaketjujen kehittäminen Ylä-Pirkanmaalla.

Raidelogistiikan kehittäminen

20) Jatkoselvitetään järjestelyratapihan siirron ja läntisen ratayhteyden toteuttamisedellytyksiä ja vaikutuksia

Tampereen järjestelyratapihan siirto Lempäälään ja tähän kytkeytyvä läntinen ratayhteys ovat osa läntisten väylähankkeiden kokonaisuutta, joka kehittäisi logistiikan toimintaympäristöjä merkittävästi. Kokonaisuuteen kytkeytyvät vahvasti myös valtatie 3 oikaisu Lempäälä–Pirkkala sekä 2-kehän jatke Sääksjärvi–lentoasema.

Ratayhteydestä on toteutettu maakuntakaavan taustaselvitys 2016 ja järjestelyratapihan siirron vaikutuksia arvioiva selvitys viimeksi 2021. Kyseessä on valtakunnallisesti merkittävä kokonaisuus, joka vaatii jatkoselvityksiä sekä yleissuunnitelman.

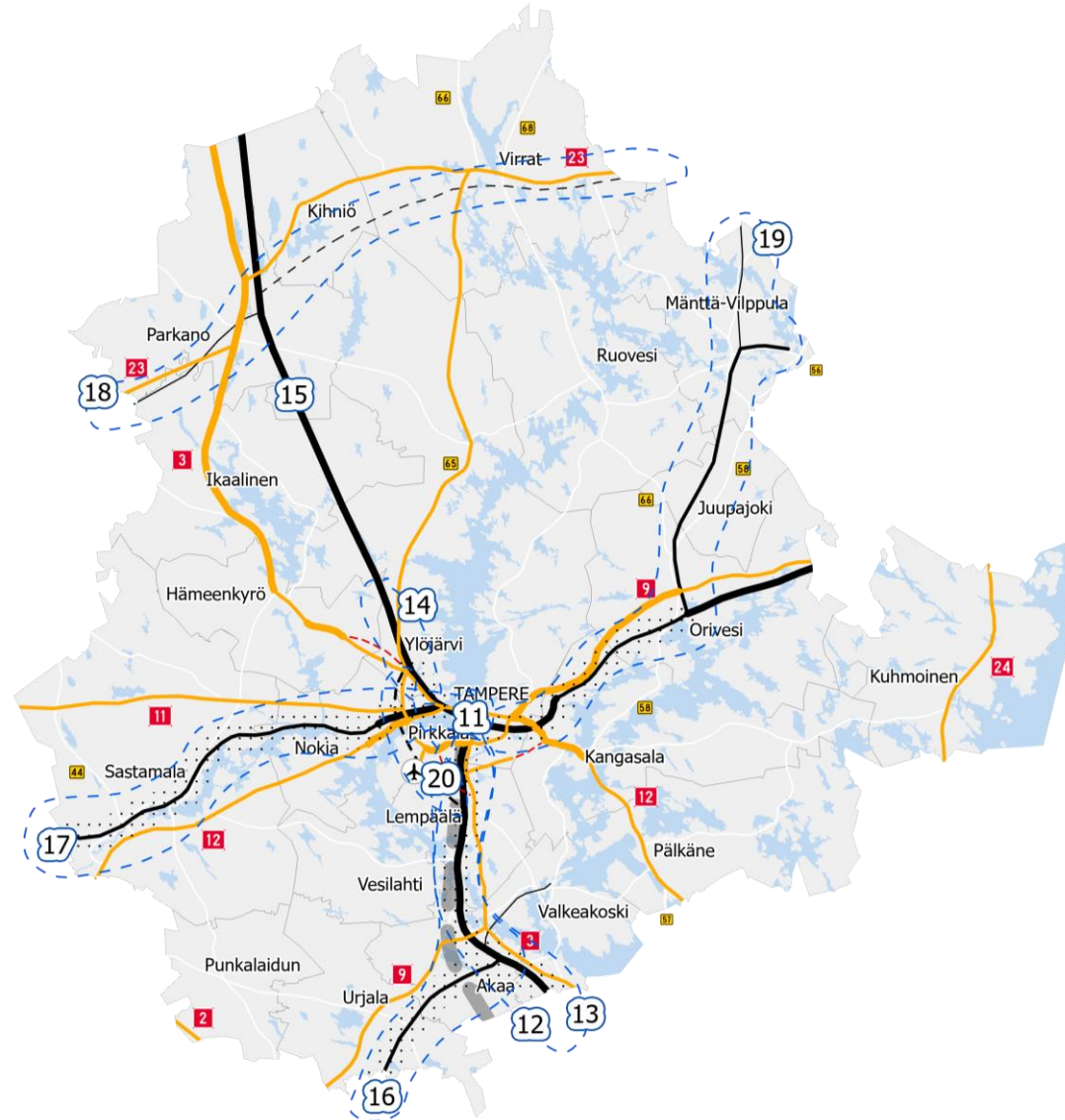
21) Edistetään puuterminaaliverkoston kehittämistä

Puuterminaaliverkoston kattavuus ja toimivuus on keskeistä sekä teollisuuden että lämmöntuotannon materiaalivirtojen turvaamiseksi. Toimiva puuterminaaliverkosto varmistaa osaltaan myös huoltovarmuutta. Maankäytön muutosten myötä on tunnistettu tarpeita tiettyjen puuterminaalien siirrolle tai muille muutoksille.

Pirkanmaan liitto katsoo, että tulevaisuudessa on syytä seurata aktiivisesti puuterminaalien toimintaedellytysten toteutumista ja verkoston kehittämistarpeita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Pirkanmaan liitto jatkaa koollekutsujana Pirkanmaan luonnonvaraterminaalien kehittämisryhmälle.

Raideyhteyskehittämistavoitteet kartalla

- 11) Tampereen henkilöratapiha
- 12) Pääradan peruskorjaus
- 13) Riihimäki–Tampere -kohtauspaikat
- 14) Lielähti–Lakiala -kaksoisraide
- 15) Vahojärven liikennepaikka
- 16) Turku–Tampere -taajamajuna
- 17) Pori/Rauma–Tampere -rata
- 18) Pori–Parkano–Haapamäki -rata
- 19) Tampere–Orivesi–Haapamäki -rata
- 20) Järjestelyratapihan siirto ja läntinen ratayhteys

TOIMEENPANOON KOKONAISUUS 3: TIEYHTEYKSIEN KEHITTÄMINEN

Valtatieyhteyksien kehittäminen

22) Edistetään valtatie 3 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta

Valtatie 3 Helsinki–Vaasa on Pirkanmaan keskeisimpiä valtatieyhteyksiä, kytkien maakunnan Etelä-Suomeen sekä Seinäjoen ja Vaasan kautta Pohjanmaalle ja Pohjois-Suomeen. Tampereelta etelään kyseessä on Pirkanmaan liikennöidyin valtatie, pohjoisen suuntaan kyseessä on merkittävä raskaan liikenteen sekä elintarvikekuljetusten väylä. Tien palvelutason ja turvallisuuden parantamiseksi Pirkanmaan liitto asettaa seuraavat tavoitetasot:

22a Lempäälä–Pirkkala ja kehä II Sääksjärvi–lentoasema: käynnistetään tiesuunnittelu vuoden 2027 loppuun mennessä

22b Kehä II Rusko–Saarenmaa: laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2026 loppuun mennessä

22c Elovainio–Sasi: laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2026 loppuun mennessä

22d Sasi–Hanhijärvi: varmistetaan hankkeen rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä

22e Kyröskoski–Ikaalinen: laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2025 loppuun mennessä

22f Ikaalinen–Teikangas: varmistetaan tiesuunnitelman ajantasaisuus

22g Mansoniemi–Riitila: varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä

22h Alaskylä–Parkano (vt 23): varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä

Valtatieyhteyksien kehittäminen

23) Edistetään valtatie 9 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta

Valtatie 9 on valtakunnallisesti merkittävä poikittaisyhteys Turusta Tampereen kautta Jyväskylään ja edelleen Itä-Suomeen. Pirkanmaalla sijaitseva tien osuus Tampereen Alasjärveltä Orivedelle on maan ruuhkaisin kaksikaistainen tieosuus, jonka kehittäminen on maakunnan kärkihankkeita. Tien osuudelle Humppila–Akaa on käynnissä toimenpideselvitys. Selvityksen valmistuttua 2024 edistetään kustannustehokkaimmiksi todettuja toimia.

23a Nuutajärvi–Urjala: varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä

23b Alasjärvi–Käpykangas: varmistetaan rahoituspäätös ja toteutuksen käynnistäminen vuonna 2024

23c Käpykangas–Orivesi: edistetään hankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan vuoteen 2027 mennessä

24) Edistetään valtatie 11 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta

Valtatie 11 on suoraviivainen yhteys Pirkanmaalta ja muualta sisä-Suomesta Poriin ja Porin satamaan. Tien palvelutaso vastaa liikennemääriin ja -tarpeisiin suhteellisen hyvin, mutta myös kehityskohteita on tunnistettu. Tielle on käynnissä toimenpideselvitys. Selvityksen valmistuttua 2024 edistetään kustannustehokkaimmiksi todettuja toimia erityisesti liikenneturvallisuuden näkökulmasta.

24a Murhasaari–Mustikkakangas: edistetään hankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan vuonna 2024 ja rahoitusta 2027 mennessä

Valtatieyhteyksien kehittäminen

25) Edistetään valtatie 12 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta

Valtatie 12 on valtakunnallisesti merkittävä poikittaisyhteys Raumalta Tampereen ja Lahden kautta Kouvolaan. Tie on tärkeä elinkeinoelämän kuljetusten yhteys koko pituudeltaan, ja Tampereen itä- ja länsipuolilla korostuu myös runsas paikallisliikenne. Tielle on tunnistettu useita kehittämis- ja parantamistoimenpiteitä, ja käynnissä on kaksi selvitystä: yhteysväliselvitys Rauma–Tampere sekä kehittämisselvitys Tampere–Lahti. Selvitysten valmistuttua 2024 edistetään kustannustehokkaimmiksi todettuja toimia.

25a Nokia–Vammala ohituskaistojen keskikaiteet: varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä

25b Kahtalammi–Maatjala: käynnistetään tiesuunnittelu vuoden 2027 loppuun mennessä

25c Alasjärvi–Huutijärvi: edistetään hankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan vuonna 2024 ja rahoitusta 2027 mennessä

25d Liikennejärjestelyt Hiedanrannan kohdalla: laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2026 loppuun mennessä

25e Teiskontien alikulut: edistetään suunnitelmavalmiutta vuoden 2026 loppuun mennessä

26) Varmistetaan koko tieverkon tasapainoinen ja kustannustehokas ylläpito ja kehittäminen

Väylähankkeiden sekä perusväylänpidon krooninen rahoitusvaje on johtanut korjausvelan jatkuvaan kasvuun (Pirkanmaalla yli 700 km) sekä valmiiden, mutta toteuttamattomien tiesuunnitelmien kasautumiseen (yli 20 kpl).

Käytössä olevien resurssien tehokkaaseen hyödyntämiseen pyritään esimerkiksi maantieverkon merkittävyysluokituksen ja erilaisten rahoitusinstrumenttien tehokkaalla hyödyntämisellä sekä tieverkon toiminnallisten luokkien päivittämisellä muutoksista aiheutuvat vaikutukset huomioiden.

Kustannustehokkaita parantamistoimia edistetään toimenpiteissä 23, 24 ja 25 mainittujen selvitysten mukaisesti, joiden lisäksi toteutetaan vastaava selvitys kantatielle 65 vuonna 2025.

Valtatieyhteyksien kehittämistavoitteet kartalla

22) Valtatie 3

- 22a) Lempäälä–Pirkkala ja kehä II Sääksjärvi–lentoasema
- 22b) Kehä II Rusko–Saarenmaa
- 22c) Elovainio–Sasi
- 22d) Sasi–Hanhijärvi
- 22e) Kyröskoski–Ikaalinen
- 22f) Ikaalinen–Teikangas
- 22g) Mansonieniemi–Riitiala
- 22h) Alaskylä–Parkano (vt 23)

23) Valtatie 9

- 23a) Nuutajärvi–Urkala
- 23b) Alasjärvi–Käpykangas
- 23c) Käpykangas–Orivesi

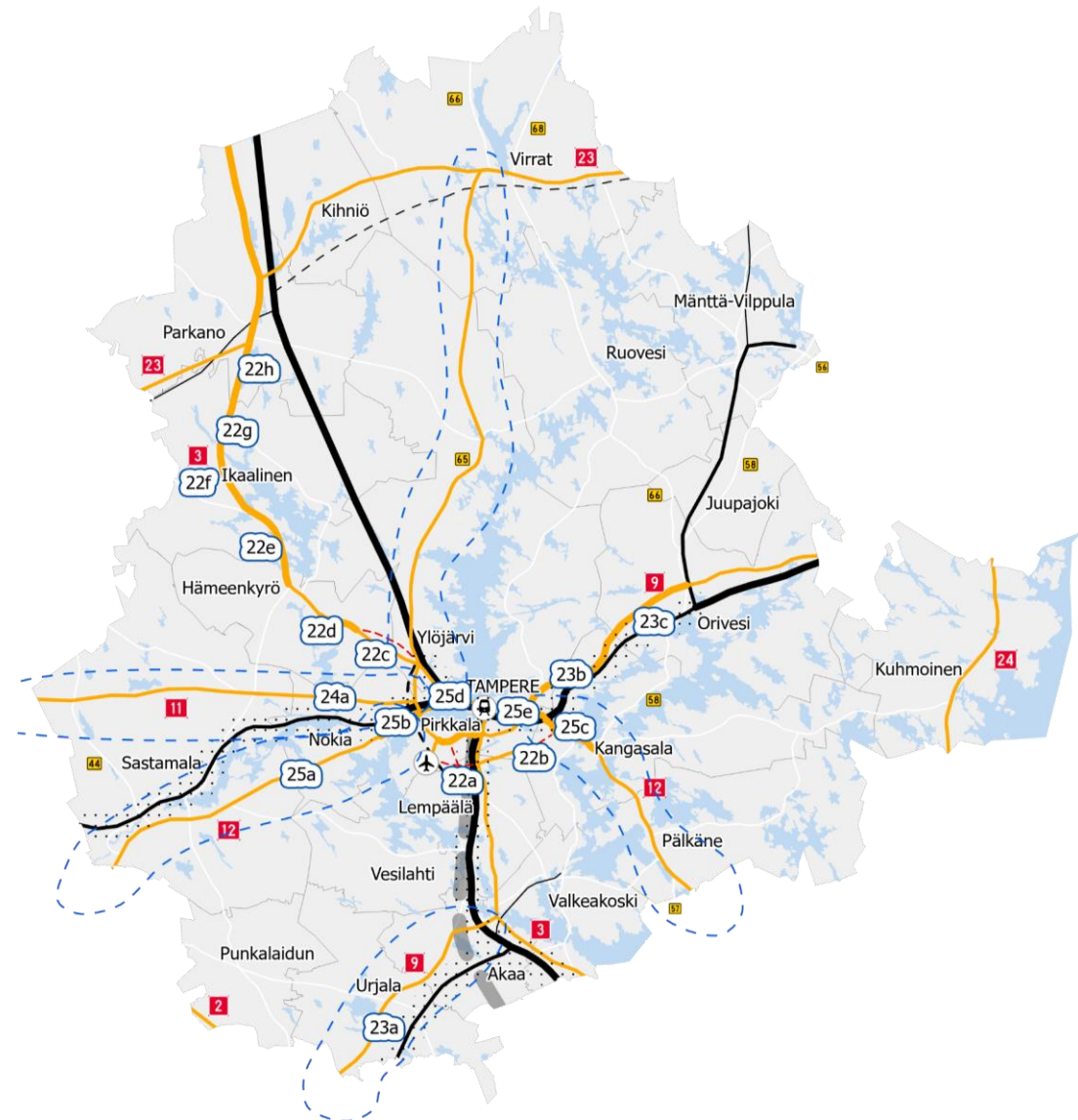
24) Valtatie 11

- 24a) Murhasaari–Mustikkakangas

25) Valtatie 12

- 25a) Nokia–Vammala -ohituskaistojen keskikaiteet
- 25b) Kahtalammi–Maatiala
- 25c) Alasjärvi–Huutijärvi
- 25d) Liikennejärjestelyt Hiedanrannan kohdalla
- 25e) Teiskontien alikulut

 Yhteysväliselvitykset

LIITETAULUKOT

Taulukko 1) Toimeenpanon kokonaisuus 1

Numero	Toimenpide	Pirkanmaan liiton rooli	Pirkanmaan ELY-keskuksen rooli	Yhteistyö	Kustannustaso	Rahoituskanavat	Vaikutavuus
1.	Asetetaan tavoitteeksi, että jokaisella Pirkanmaan kunnalla on ajantasainen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma vuoteen 2027 mennessä	Mukana yhteistyössä	Mukana yhteistyössä	Kunnat, alan sidosryhmät	€€	Traficom (avustushaku), kunnat	Mahdollistaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamisen ja hankkeiden rahoituksen avustukset
2.	Kartoitetaan menneiden liityntäpysäköintiselvitysten toteutuneisuus sekä päivitetään tarvittaessa ajantasaiseksi	Kartoitus ja mahd. jatkotoimenpiteet	Mukana yhteistyössä	Kunnat	€	Toimijoiden oma työpanos	Muodostaa maakunnallisen tilannekuvan liityntäpysäköintiympäristöjen tilanteesta ja kehitystarpeista
3.	Kehitetään juna-pyörämatkaketjujen toimivuutta ja edistetään kaupunkipyöräjärjestelmien toteuttamista asemanseduille	Koollekutsunta	Mukana yhteistyössä	Kunnat, Visit Tampere, palveluntarjoajat, liikenneöitsijät	€	Toimijoiden oma työpanos	Toimijoiden koollekutsunta voi johtaa tyypiltään vaihteleviin jatkotoimenpiteisiin, parantaa kulkumuotojen houkuttelevuutta ja mm. matkailun toimintaedellytyksiä
4.	Syvennetään yhteistyötä vapaa-ajan liikennevirtojen ja erityistarpeiden tunnistamiseksi	Koollekutsunta	Mukana yhteistyössä	Kunnat, Visit Tampere, alan sidosryhmät	€	Toimijoiden oma työpanos	Toimijoiden koollekutsunta voi johtaa tyypiltään vaihteleviin jatkotoimenpiteisiin ja parantaa vapaa-ajan liikkumisen edellytyksiä
5.	Toteutetaan kestävien käyttövoimien jakeluverkon kehittämisselvitys	Osarahoitus, tilaus ja ohjaus	Mukana yhteistyössä	Keski-Suomen liitto, ELY-keskukset, alan sidosryhmät	€€	Ympäristöministeriö (avustushaku), maakuntaliitot	Parantaa tietopohjaa ja muodostaa askelmerkit kestävien käyttövoimien jakeluverkon kehittämiselle erityisesti raskaan liikenteen näkökulmasta
6.	Kerätään kokemuksia uusien matkaketjujen käyttöönotosta ja lippuyhteistyön kehittämisestä	Mukana yhteistyössä	Koollekutsunta	Nysse, liikenneöitsijät, kunnat	€	Toimijoiden oma työpanos	Muodostaa hyviä käytäntöjä matkaketjujen kehittämiselle ja yhteistyölle
7.	Kehitetään tiestön kunnossapidon laadunhallintaa	Mukana yhteistyössä	Kartoitus ja mahd. jatkotoimenpiteet	Urakoitsijat	€	Toimijoiden oma työpanos	Parantaa kunnossapidon toimenpiteiden vaikuttavuutta ja resurssien tehokasta hyödyntämistä
8.	Kehitetään Pirkanmaan liiton liikenneteemaista viestintää ja tiedottamista	Viestintä ja tiedonvälitys	Mukana yhteistyössä	Viestinnän kohteet	€	Toimijoiden oma työpanos	Parantaa Pirkanmaan liiton ja yhteistyökumppanien, myös kansalaisten, välistä yhteistyötä ja molemminpuolista tilannekuvaa
9.	Edistetään kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelmien toteutumista ja kartoitetaan kehitystarpeita	Mukana yhteistyössä	Suunnitelmien päivitysvastuu ja koollekutsunta	Kunnat, Tampereen kaupunkiseutu, Liikenneturva	€	Toimijoiden oma työpanos	Parantaa liikenneturvallisuustoimenpiteiden suunnitelmallisuutta ja kohdistumista kestäviin kulkumuotoihin

Numero	Toimenpide	Pirkanmaan liiton rooli	Pirkanmaan ELY-keskuksen rooli	Yhteistyö	Kustannustaso	Rahoituskanavat	Vaikuttavuus
10.	Jatketaan lähijunaliikenteen ja raitiotiejärjestelmän kehittämistä	Mukana yhteistyössä	Mukana yhteistyössä	Väylävirasto, Tampereen kaupunkiseutu, kunnat, liikennöitsijät	€€	Kunnat, valtio (MAL)	Kehittää Tampereen kaupunkiseudun raideliikennejärjestelmää parantaen joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja mahdollistaen kestävien kulkutapojen osuuden kasvun
11.	Varmistetaan Tampereen henkilörauhan toteutus valtion vuoden 2024 talousarvioesityksen mukaisesti	Edunvalvonta		Vaikuttamistyön verkostot	€€	Talousarvioesitys 2024	Parantaa sekä alueellisen että valtakunnallisen junaliikenteen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä merkittävästi
12.	Varmistetaan pääradan peruskorjauksen ja kehittämisen pitkäjänteinen toteutus ja rahoituksen jatkuvuus 2030-luvulle asti	Edunvalvonta		Vaikuttamistyön verkostot	€€€	Valtion budjetti	Varmistaa maan tärkeimmän ratayhteyden toiminnan ja palvelutason säilymisen
13.	Edistetään Riihimäki–Tampere -välin kohtauspaikkojen toteuttamista pääradan peruskorjauksen ensi vaiheen toimenpiteenä	Edunvalvonta		Vaikuttamistyön verkostot	€€	Valtion budjetti	Parantaa rataosan häiriönsietokykyä ja turvaa sen toiminnan peruskorjaustoimenpiteiden aikana
14.	Edistetään Lielähti–Lakiala -kaksoisraidehankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan 2027 mennessä	Edunvalvonta		Vaikuttamistyön verkostot	€€	Valtion budjetti	Toteutuessaan hanke poistaa rataosan pullonkauloja, parantaa välityskykyä ja mahdollistaa tarkoituksenmukaisen junaliikenteen Ylöjärvelle
15.	Edistetään Vahojärven liikennepaikan toisen sivuraiteen rakentamista 2027 mennessä	Edunvalvonta		Vaikuttamistyön verkostot	€	Valtion budjetti	Parantaa rataosan välityskykyä pienenä, kaksoisraiteistuksesta irrotettuna täsmähankkeena
16.	Kehitetään Turku–Tampere -radan henkilöjunaliikennettä	Mukana yhteistyössä		Väylävirasto, Varsinais-Suomen liitto, Hämeen liitto, radanvarsikunnat, liikennöitsijät	€€	Kunnat, mahdollisesti valtio	Aluksi lisää tietopohjaa henkilöjunaliikenteen kehittämisestä ja toteutuessaan parantaa yhteysvälin joukkoliikenneyhteyksiä merkittävästi
17.	Kehitetään Pori/Rauma–Tampere -radan henkilöjunaliikennettä	Mukana yhteistyössä		Väylävirasto, Satakuntaliitto, radanvarsikunnat, liikennöitsijät	€€	Kunnat, mahdollisesti valtio	Lisää tietopohjaa, yhteisymmärrystä ja toteutusvalmiutta lännen suunnan henkilöjunaliikenteen kehittämiseen
18.	Tarkastellaan Pori–Parkano–Haapamäki -ratayhteyden käyttöönoton edellytyksiä tarveselvityksellä	Mukana yhteistyössä		Väylävirasto, Satakuntaliitto, radanvarsikunnat	€	Talousarvioesitys 2024	Muodostaa tilannekuvan käytöstä poistetun ratayhteyden tarpeesta ja potentiaalista
19.	Tarkastellaan Tampere–Orivesi–Haapamäki -ratayhteyden kehittämistarpeita tarveselvityksen, kaluston sekä liityntäliikenteen osalta	Mukana yhteistyössä		Väylävirasto, radanvarsikunnat, liikennöitsijät	€	Talousarvioesitys 2023	Parantaa tilannekuvaa Orivesi-Haapamäki / Seinäjoki-Jyväskylä -ratayhteyden kehittämistarpeista ja tehokkaimmista toimenpiteistä
20.	Jatkoselvitetään järjestelyratapihan siirron ja läntisen ratayhteyden toteuttamisedellytyksiä ja vaikutuksia	Edunvalvonta		LVM, Väylävirasto, Tampereen kaupunkiseutu, kunnat	€€€	Valtion budjetti	Parantaa hankkeen suunnitelmavalmiutta ja mahdollistaa toteutuksen 2030-luvulla
21.	Edistetään puuterminaaliverkoston kehittämistä	Koollekutsunta		Väylävirasto, Metsäkeskus, kunnat	€€	Kunnat, mahdollisesti valtio	Parantaa teollisuuden toimintaedellytyksiä ja tehostaa asemanseutujen maankäyttöä

Taulukko 3) Toimeenpanon kokonaisuus 3

Numero	Toimenpide	Pirkanmaan liiton rooli	Pirkanmaan ELY-keskuksen rooli	Yhteistyö	Kustannustaso	Rahoituskanavat	Vaikuttavuus
22.	Edistetään valtatie 3 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta	Edunvalvonta	Suunnitteluvastuu	Vaikuttamis- ja suunnittelutyön verkostot	€€€	Valtion budjetti	Kehittää Pohjanmaan suunnan yhteyksiä ja parantaa myöhäisempien hankkeiden suunnitteluvalmiutta
23.	Edistetään valtatie 9 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta	Edunvalvonta	Suunnitteluvastuu	Vaikuttamis- ja suunnittelutyön verkostot	€€	Valtion budjetti	Kehittää Turun ja Jyväskylän suuntien yhteyksiä ja parantaa myöhäisempien hankkeiden suunnitteluvalmiutta
24.	Edistetään valtatie 11 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta	Edunvalvonta	Suunnitteluvastuu	Vaikuttamis- ja suunnittelutyön verkostot	€	Valtion budjetti	Kehittää Porin suunnan yhteyksiä ja parantaa myöhäisempien hankkeiden suunnitteluvalmiutta
25.	Edistetään valtatie 12 palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta	Edunvalvonta	Suunnitteluvastuu	Vaikuttamis- ja suunnittelutyön verkostot	€€	Valtion budjetti	Kehittää itä-länsi-suuntaisia poikittaisyhteyksiä ja parantaa myöhäisempien hankkeiden suunnitteluvalmiutta
26.	Varmistetaan koko tieverkon tasapainoinen ja kustannustehokas ylläpito ja kehittäminen	Mukana yhteistyössä	Mukana yhteistyössä	Kunnat, alueelliset toimijat, vaikuttamis- ja suunnittelutyön verkostot	€€	Tienpidon rahoitus	Kohdistaa rajalliset resurssit mahdollisimman vaikuttavasti

Taulukko 4) Valtatiehankkeiden tilanne

	Vaihe nyt	Tavoite	Kustannusarvio
Valtatie 3			
Lempäälä–Pirkkala ja kehä II Säöksjärvi–lentoasema	Yleissuunnittelu käynnissä	Käynnistetään tiesuunnittelu vuoden 2027 loppuun mennessä	130 M€
Kehä II Rusko–Saarenmaa	Tiesuunnittelu käynnissä	Laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2026 loppuun mennessä	25 M€
Elovainio–Sasi	Tiesuunnittelu alkaa 2024	Laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2026 loppuun mennessä	137 M€
Sasi–Hanhijärvi	Tiesuunnitelma valmis	Varmistetaan hankkeen rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä	12,7 M€
Kyröskoski–Ikaalinen	Tiesuunnittelu käynnissä	Laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2025 loppuun mennessä	20 M€
Ikaalinen–Teikangas	Tiesuunnitelma valmis	Varmistetaan tiesuunnitelman ajantasaisuus	26 M€
Mansoniemi–Riitiala	Tiesuunnitelma valmis	Varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä	5,1 M€
Alaskylä–Parkano (vt 23)	Tiesuunnitelma valmis	Varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä	16,9 M€
Valtatie 9			
Nuutajärvi–Urkala	Tiesuunnitelma valmis	Varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä	2,9 M€
Alasjärvi–Käpykangas	Tiesuunnitelma valmis	Varmistetaan rahoituspäätös ja toteutuksen käynnistäminen vuonna 2024	114 M€
Käpykangas–Orivesi	Tiesuunnittelu käynnissä	Edistetään hankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan vuoteen 2027 mennessä	79 M€
Valtatie 11			
Murhasaari–Mustikkakangas	Murhasaari–Mustikkakangas	Edistetään hankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan vuonna 2024 ja rahoitusta 2027 mennessä	12 M€
Valtatie 12			
Nokia–Vammala -ohituskaistojen keskikaiteet	Tiesuunnitelma valmis	Varmistetaan rahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä	11,7 M€
Kahtalammi–Maatiala	Aluevaraussuunnitelma valmis	Käynnistetään tiesuunnittelu vuoden 2027 loppuun mennessä	71 M€
Alasjärvi–Huutijärvi	Tiesuunnittelu käynnissä	Edistetään hankkeen sisällyttämistä Väyläviraston investointiohjelmaan vuonna 2024 ja rahoitusta 2027 mennessä	116 M€
Liikennejärjestelyt Hiedanrannan kohdalla	Tiesuunnittelu alkaa 2024	Laaditaan ja hyväksytään tiesuunnitelma vuoden 2026 loppuun mennessä	83 M€
Teiskontien alikulut	Aluevaraussuunnitelma valmis	Edistetään suunnitelmavalmiutta vuoden 2026 loppuun mennessä	15 M€

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION